

Rakel de Keiroz

Tri Marije

Preveo s portugalskog
MLADEN ĆIRIĆ

ŠTRIK, 2015

Ova knjiga posvećena je pesniku
Manuelu Bandeiri

Na zidu okrečenom u belo ocrtavao se ogromni plavi amblem Device Marije. Na sredini dvorišta nalazio se žbun mirisnog jasmína, a pod njim, pod svežinom njegovog zelenila, statua bosonoge devojke u beloj haljini – lepa, ali tužna Bogorodica.

Dvorište su okruživale školske zgrade s učionicama, sada uveliko praznim, utihnulim i zatvorenim. Cvrkut ptica bio je sve glasniji i odzvanjao je hodnicima, mešajući se sa zveckanjem pojasa časne sestre, sačinjenim od mnoštva medaljona.

Bila sam uplašena. Sestra je bila stara, umrtvljenog, tihog i hladnog pogleda. Izgledala je kao da je od blede hartije ili pak od uštirkanog platna, poput onog od kog joj je bila sačinjena marama, što bi za-lepršala sa svakim njenim korakom. Na živo biće nije ličila ni stroga portirka, sama kost i koža, niti druga časna sestra, koja je prošla u tišini, pognute glave, ne uputivši nijedan pogled, ne pokazavši ni najmanje interesovanje. Od svih njih mlado je izgledala jedino Devica Marija pod jasminom; iako je bila od keramike, više je života i ljudskosti bilo u njoj nego u svim tim ženama od krvi i mesa oko mene.

Moj otac je već bio otišao, uznemiren i ubledeo. I kuma je otišla. Sala za posete, gde sam čekala, u to vreme bila je prazna i tiha. Tek se odnekud iz daljine čuo žamor, kao šum dalekog mora.

Prišla sam bliže sestri i htela da je uhvatim za ruku, ali nisam smogla hrabrosti. Umesto toga pitala sam je šta se to čuje.

Žagor je dolazio iz pravca školskog trema, na kom je upravo počinjao večernji odmor. Polako smo se i same zaputile tamo, sestra i ja.

Po ogromnim terasama trčkaralo je na stotine devojčica svih uzrasta, najrazličitijih mogućih izgleda, sve obučene u tamnoplavo. Jedna grupica nam se približavala, sa osmesima na licima, puna znatiželje. Meni su se devojčice učinile zlonamernim, podrugljivim, neprijateljskim. Prišla sam bliže sestri. S leđa su nam prilazile i druge devojčice, a začuli su se i povici:

– Novajlika! Evo nam novajlije!

Sestra mi je stavila ruku na rame, rekavši da treba da im se pridružim, pokušam da prihvatim njihove šale i sprijateljim se s njima.

Oklevala sam. Plašila sam se sve više i više i odlučno sam se privila uz sestrinu debelu mantiju.

– Htela bih samo da odem do svojih stvari.

Mučio me je stid pred novim i bezobzirnim licima devojčica, pa sam razmišljala samo o tome kako da pobegnem. Setila sam se kofera kao spasonosnog rešenja. Lepi moj kofer, sa svom tom odećom koju smo kuma i ja zajedno birale, slagale, spremale. Sestra se, međutim, samo nasmejala. Da idem do svojih stvari? Zašto? Da mi možda ne nedostaje nešto? Sada je zabranjen odlazak u svlačionicu, tamo se sme samo u određeno vreme, i to jedino radi presvlačenja.

I devojčicama je bila smešna moja namera. Kakva zamisao, otići do stvari! Da se možda nisam plašila kako će me neko pokrasti?

Pred odričnim sestrinim odgovorom i besomučnim smehom devojčica, srce mi se još više steglo, a teskoba koja me je od početka pratila sada me je potpuno obuzela. Kofer, nedostajao mi je kofer kao da je neka draga osoba. Za mene je on bio poput produžetka kuće, jedini most između mog nekadašnjeg života i ovog novog sveta koji nastanjuju plave haljine, a u njima zločeste i ružne devojčice koje mi se podrugljivo smeju. Suve i vrele oči polako su mi se punile suzama, a grlo je počelo da gori. Ipak sam smogla hrabrosti da budem uporna:

– Htela bih da se preobujem.

Sestra je već izgubila strpljenje i prekorila me je pred svima:

– Ne može sada, kćeri moja. Preobućeš se večeras, kad budeš otišla da uzmeš posteljinu.

Udaljila se. Pratila sam pogledom njene lagane korake od kojih su joj lepršali naborani krajevi plave mantije i zveckali medaljoni na pojasu. Potom sam se suočila s grupom devojčica koja mi se sve više približavala i zatvarala krug oko mene. Jedna od njih, sićušna, tamnoputa i mršava, upitala me je u ime svih:

– Kako se zoveš?

– Guta.

Sve iza nje glasno su se nasmejale. Kakvo je sad to ime? Kome to može pasti na pamet? Jel' se možda neka svetiteljka zvala Guta?

Snašla sam se, na brzinu sam im objasnila da se u stvari zovem Marija Augusta. Guta mi je samo nadimak.

– Kakav nadimak!

U lice su mi se smejale.

Jedna se sažalila na mene i opomenula devojčice da se ponašaju pristojno i imaju milosti.

Saslušanje se nastavilo: Odakle sam? Imam li majku? Oca? Koliko mi je godina? Tek dvanaest? U kom sam razredu?

S mukom sam im odgovarala, bilo me je sramota. Osećala sam se loše.

Na sreću, grupa se polako rasipala jer su devojčice žurile da ostalima ispričaju o novajlijki po imenu Guta. Videvši kako su se rastrčale uzvikujući moje ime, uplašila sam se još više nego maločas kad su me okružile. Zašto tako trče unaokolo? Zašto viču i smeju se?

Pored mene je ostala samo mala tamnoputa devojčica, vidno uznemirena mojim strahom. Počela je da me savetuje držeći me za ruku i šapućući mi na uvo:

– Ne brini zbog njih, ne obraćaj pažnju. Imaju običaj da prave nered kad dođe neka nova. I sa mnom je tako bilo, ali ja nisam tome pridavala značaj. I ti tako postupi. Hajde da prošetamo.

Zagrllila me je oko struka. Pomislih u sebi da se ona, na kraju krajeva, verovatno ne razlikuje mnogo od ostalih. Nosila je plavu haljinu, volela da zapitkuje i bila puna sebe. Ipak sam krenula s njom u šetnju, slušala sam je i gledala ono što mi je pokazivala.